

PRIMLJENO:	4. IV	20 14	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-22/14-8		
VEZA:			
EPA:	464	XXV	
SKRACENICA:		PRILOG:	1

Crna Gora
Savjet za odbranu i bezbjednost

Broj: 80/14-01-14/5
Podgorica, 1. april 2014. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

Savjet za odbranu i bezbjednost, na sjednici od 26. marta 2014. godine, utrdio je Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u operaciju snaga Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici (EUFOR RCA)", koji vam dostavljamo radi stavljanja u proceduru po skraćenom postupku.

Za predstavnike Savjeta za odbranu i bezbjednost koji će učestvovati u radu Skupštine Crne Gore i njenih radnih tijela prilikom razmatranja ovog predloga, određeni su ministar odbrane prof. dr Milica Pejanović-Đurišić i načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore admiral Dragan Samardžić.

PREDSJEDNIK

Filip Vujanović

PREDLOG

Na osnovu člana 82 tačka 8 Ustava Crne Gore i člana 4 stav 1 Zakona o upotrebi Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu („Službeni list CG“, broj 61/08), Skupština Crne Gore, na sjednici od _____ 2014. godine, donijela je

ODLUKU

O UPUĆIVANJU PRIPADNIKA VOJSKE CRNE GORE U OPERACIJU SNAGA EVROPSKE UNIJE U CENTRALNOAFRIČKOJ REPUBLICI (EUFOR RCA)

1. U operaciju snaga Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici (EUFOR RCA) upućuje se 1 pripadnik Vojske Crne Gore, uz mogućnost rotacije.
2. Ministarstvo odbrane odrediće pripadnika Vojske Crne Gore iz tačke 1 ove odluke, utvrditi trajanje rotacije – smjene, izvršiti pripremu, obuku i opremanje, pratiti i koordinirati angažovanje u operaciji u skladu sa zakonom.
3. Savjet za odbranu i bezbjednost utvrdiće pravila angažovanja i nacionalna ograničenja pripadnika Vojske Crne Gore za vrijeme učešća u operaciji snaga Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici (EUFOR RCA).
4. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: _____
Podgorica, _____

SKUPŠTINA CRNE GORE

PREDŠEDNIK
Ranko Krivokapić

OBRAZLOŽENJE

Ustavni osnov za donošenje Odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u operaciju snaga Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici (u daljem tekstu: EUFOR RCA), sadržan je u odredbi člana 82 tačka 8 Ustava Crne Gore, kojom je propisano: „Skupština Crne Gore odlučuje o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama“. Takođe, članom 4 stav 1 Zakona o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu („Službeni list CG“, broj 61/08), propisano je da o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama odlučuje Skupština Crne Gore, na predlog Savjeta za odbranu i bezbjednost.

Centralnoafrička Republika (u daljem tekstu: CAR) je država sa dugom historijom etničkih, vjerskih i političkih tenzija i oružanih sukoba. U martu 2013.godine pobunjenička grupa „Seleka“¹, predvođena Fransoa Đetodiom, izvršila je vojni puč. Nakon što je sebe proglasio predsjednikom CAR Đetodia je raspustio „Seleka“ pobunjeničku grupu. Jedan dio pobunjenika je integrisan u oružane snage CAR dok su neintegrisane grupe pobunjenika započele sa nasiljem nad stanovništvom hrišćanske vjeroispovjesti, koje podržava bivšeg predsjednika Bezizea. Zločini počinjeni od strane „Seleka“ doveli su do formiranja hrišćanskih militantnih grupa pod nazivom „Anti-balaka milicija“² a sukobi koji su se nakon toga desili između ove dvije militantne grupe poprimili su razmjere genocida. Izvještaji UN ukazuju da se najviše nasilja sprovodi nad djecom i u područjima gdje međunarodne snage nemaju nikakav nadzor. Predsjednik Đetodia, u decembru 2013.godine, podnio je ostavku na funkciju predsjednika države i pobjegao iz zemlje.

Savjet bezbjednosti Ujedinjenih Nacija (u daljem tekstu: SB UN) je u oktobru 2013.godine donio rezoluciju 2121, kojom je odobrio da se kontingent snaga Afričke Unije, jačine 4.000 pripadnika, pod okriljem operacije „MISCA“³ uputi u CAR“. Na osnovu rezolucije SB UN broj 2127, usvojene 05.decembra 2013.godine, broj pripadnika kontingenta Afričke Unije u CAR povećan je na 6.000 vojnika a istom rezolucijom dat je i mandat Francuskoj za raspoređivanje vojnog kontingenta jačine 1.600 vojnika u CAR. Operacija francuskih snaga se realizuje pod nazivom „SANGARIS“.

Ministri spoljnjih poslova EU su se u januaru 2014. godine saglasili da postoji potreba za hitnom reakcijom u CAR. Usvajanjem rezolucije SB UN 2134, 28.januara 2014.godine, EU je dat mandat za formiranje snaga i vojno angažovanje u CAR. Savjet Evropske Unije je 10.februara 2014.godine donio odluku o uspostavljanju operacije snaga Evropske unije u Centralnoafričkoj Republici (u daljem tekstu: EUFOR RCA).

Operacija EUFOR RCA ima za cilj pružanje podrške razmještenim snagama Afričke Unije, stvaranje bezbjednog okruženja u području glavnog grada, zaštitu civilnog stanovništva i stvaranje uslova za distribuciju humanitarne pomoći. Kontingent EUFOR RCA brojaće oko 600 vojnika. Operativna komanda operacije biće u Larisi u Grčkoj a komanda snaga u Banguiju u CAR. Za komandanta snaga određen je francuski general major Filip Pontie. Planirano je da operacija traje 6 mjeseci, nakon čega je predviđeno da vojna operacija snaga Afričke Unije „MISCA“ preraste u mirovnu operaciju multinacionalnih snaga pod mandatom UN.

¹ „Seleka“ je savez više militantnih grupa, jačine oko 25.000 pripadnika. Većina pripadnika su iz Sudana i Čada i muslimanske su vjeroispovjesti. Od strane domaćeg stanovništva smatraju se stranom oružanom silom.

² Većina stanovništva u CAR je hrišćanske vjeroispovjesti (80%).

³ Misija podrške snaga AU u CAR - *Mission internationale de soutien à la Centrafrique sous conduite africaine* („MISCA“).

Planirano je da snage EUFOR RCA dostignu potpunu operativnu sposobnost početkom maja, kada bi operacija i zvanično započela. Snage EUFOR RCA bi trebalo da budu stacionirane u i oko glavnog grada i na aerodromu u blizini glavnog grada. Do sada je potvrđeno angažovanje manje od 400 pripadnika multinacionalnih snaga iz sastava EU. Šest država koje nijesu članice EU najavile su angažovanje svojih pripadnika u operaciji (SAD, Kanada, Norveška, Srbija, Turska i Gruzija).

Bezbjednosna situacija u CAR je i dalje složena, čemu u mnogome doprinosi veliki broj interno raseljenih lica. Francuski kontingent i snage Afričke Unije su uspjeli da normalizuju situaciju u Banguiju, ali ne i u ostalim djelovima zemlje. Pobunjeničke snage pokreta "Seleka" nijesu potpuno poražene i povukle su se u manja uporišta širom zemlje. S druge strane, pripadnici „Anti-balaka“ milicije uslovljavaju svoju demilitarizaciju razoružavanjem „Seleka“ pobunjenika. Vojska CAR, uz podršku snaga Afričke Unije, se priprema za izvođenje operacija protiv pobunjenika.

U procesu pristupanja Evropskoj Uniji veoma je značajno usvajanje evropskih standarda i njihova implementacija, ali se na tom putu nikako ne smije zanemariti značaj praktičnog doprinosa naporima Evropske Unije.

Imajući u vidu da je cilj Evropske Unije da operacijom u Centralnoafričkoj Republici doprinese uspostavljanju demokratskog poretka u ovoj zemlji, kao i čvrstu opredijeljenost Crne Gore da bude kredibilan partner Evropske Unije, upućivanje pripadnika Vojske Crne Gore u operaciju EUFOR RCA u Centralnoafričkoj Republici imalo bi izuzetno pozitivan odjek među zemljama članicama.

Učešćem u ovoj operaciji Crna Gora bi dodatno pokazala spremnost da doprinese naporima Evropske Unije i podijeli odgovornost za uspostavljanje demokratije u kriznim područjima. Ujedno, učešće pripadnika Vojske Crne Gore u operaciji EUFOR RCA doprinijelo bi povećanju kredibiliteta Vojske Crne Gore, a samim tim i jačanju pozicije Crne Gore u međunarodnoj zajednici.

Napominjemo da je izvjesno da ćemo od sljedeće rotacije u misiji ISAF smanjiti broj angažovanih pripadnika u Štabu regionalne komande „SJEVER“ na samo jednog oficira (trenutno dva oficira i jedan podoficir) i da bi se eventualno angažovanje jednog oficira u operaciji EU u CAR finansiralo iz već odobrenih budžetskih sredstava.

Kako bi Vojska Crne Gore nastavila sa svim neophodnim pripremama za angažovanje u ovoj operaciji i uskladila aktivnosti sa partnerima, potrebno je da Skupština Crne Gore donese Odluku o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u operaciju snaga Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici „EUFOR RCA“.

Na osnovu iznijetog, predlaže se Skupštini Crne Gore da donese Odluku o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u operaciju snaga Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici „EUFOR RCA“, sa mogućnošću rotacije.

Imajući u vidu da se upućivanje pripadnika Vojske Crne Gore u operaciju očekuje u maju mjesecu, kao i termine zasjedanja Skupštine Crne Gore, potrebno je da Skupština Crne Gore po skraćenom postupku donese Odluku o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u operaciju snaga Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici „EUFOR RCA“.